Rok 4. Nr. 98.

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

W ekspedycji miesięcznie	2 600 000 mk.
Z odnoszeniem miesięcznie	3 000 000 mk.
W agencjach miesięcznie	3 000 000 mk.
Przez pocztę już z odnoszeniem	3 166 400 mk.

Przy waloryzacji obowiązuje odpowiednia dopłata.

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto czekowe 201.032.

Konto bankowe: Bank Powiatowy Chojnice. Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44. Adres telegr. „Dziennik Pomorski". Skryt. poczt. 33

Główny redaktor: Dyonizy Kowalski.

Chojnice, sobota 26 kwietnia 1924 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na stronie 6-łam od wiersza petyt lub jego miejsce 100000 mk.—Rekl. za tekst wiersz 3-łam. 200000 mk. — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Nowa ustawa o ochronie lokatorów.

Nowa ustawa o ochronie lokatorów została przyjętą nareszcie przez Senat, tak że teraz chodzi już tylko o urzędowe ogłoszenie jej w Dzienniku Ustaw.

Najważniejsze przepisy

Nie podlegają przepisom nowej ustawy:

Budynki, położone na obszarze stacji i linji kolejowych, będące własnością Państwa lub prywatnego przedsiębiorstwa kolejowego i przeznaczone na kolejowe cele służbowe lub na pomieszczenie pracowników przedsiębiorstwa kolejowego:

Budynki, będące w dniu 1 kwietnia 1924 roku własnością Państwa, lub związku samorządowego i przeznaczone na cele wojskowe, w których zamieszkiwanie osób cywilnych jest niedopuszczalne ze względu na interes obrony Państwa.

Mieszkania, stanowiące uposażenie służbowe lub część jego. Rządzcy i administratorzy, którzy mają mieszkania za sprawowanie zarządu domu, są wykluczeni, pomieszczenia w hotelach, gospodach i pensjonatach (pokojach umeblowanych) dziennie wynajmowane, z wyjątkiem jeżeli lokator zajmuje pomieszczenie przynajmniej od roku przed wejściem w życie niniejszej ustawy: pomieszczenia, wynajęte na kino — teatry, kabarety, sale tańców, gry i podobne, dalej pomieszczenia, wynajęte na banki i kantory wymiany, jednakże z wyłączeniem wynajętych instytucjom kredytowym państwowym i samorządowym, spółdzielniom kredytowym i ich związkom itd.

Wolność umów.

Co do wysokości komornego istnieje wolność umowy, o ile chodzi o mieszkanie ponad 4 pokoje. Zresztą o ile zgoda wzajemna nie nastąpi, muszą się obie strony dostósować do uchwalonych przepisów.

Stawki czynszowe.

a) dla mieszkań, jednopokojowych, złożonych z pokoju i kuchni, lub samego tylko pokoju, bądź samej kuchni — 5 proc. przypadającego za ten czas podstawowego komornego,

b) dla mieszkań, złożonych z dwóch lub trzech pokojów, dla lokali handlowych przedsiębiorstw, wykupujących świadectwa przemysłowe IV kategorji, i dla lokali mieszczących pracownie rzemieślnicze, wykupujące świadectwa przemysłowe VIII kategorji, oraz dla wszystkich innych pomieszczeń, 10 proc. przypadającego na ten czas podstawowego komornego;

c) dla mieszkań, złożonych z czterech do sześciu pokojów, dla pomieszczeń, zajętych przez zakłady naukowe i wychowawcze, zarejestrowane przez państwowe władze oświatowe, lokale spółdzielni robotniczych oraz robotniczych związków zawodowych, i dla lokali, mieszczących pracownie rzemieślnicze, wykupujące świadectwa przemysłowe VII kategorji — 15 proc. przypadającego na ten czas podstawowego komornego

d) dla sklepów i innych pomieszczeń handlowych i przemysłowych, za które podstawowe komorne w stosunku rocznym nie przekraczało sześciuset rubli względnie tysiąca dwustu marek niemieckich, względnie tysiąca pięciuset koron austrjacko-węgierskich, dla pensjonatów (pokojów umeblowanych), pracowni, niepołączonych z mieszkaniem, z wyjątkiem pracowni artystów malarzy i rzeźbiarzy, oraz dla mieszkań, złożonych conajmniej z siedmiu pokojów — 20 procent przypadającego na ten czas podstawowego komornego.

e) dla sklepów i innych pomieszczeń handlowych i przemysłowych, oraz dla hoteli — 25 proc. przypadającego za ten czas podstawowego komornego:

f) dla budynków fabrycznych i pomieszczeń, aż do czasu wyjęcia tych budynków i pomieszczeń z pod działania niniejszej ustawy — 50 proc. przypadającego za ten czas podstawowego komornego.

Stawki te, które z walut przedwojennych mają być przeliczone na złote (i wypłacane w złotych albo markach wedle urzędowego kursu franka waloryzacyjnego) wedle klucza: 100 rubli = 266 zł., 100 mk. niem. = 123 zł., 100 kor. austr. = 105 zł., obowiązują na pierwszy kwartał 1924 r., t. j. do czerwca, poczem komorne ulega podwyżce, przez 2 pierwsze kwartały o 4 proc. podstawowego komornego, w następnych o 6 proc., póki nie zrówna się z komornem podstawowem, t. j. przedwojennem.

Rozwiązanie umowy najmu.

Co do zmiany praw z najmu bez zgody wynajmującego, nowa ustawa pozwala zgodę tę zastąpić orzeczeniem sądu lub urzędu rozjemczego, a zbędną uważa ją w wypadku, gdy spółdzielnia ustąpi swój lokal innej spółdzielni, z którą się łączy. Również uległy zmianie postanowienia co do zalegania z zapłatą komornego i co do budynków rządowych, które brzmią:

Jeżeli lokator, mimo upomnienia, zalega z zapłatą conajmniej dwóch następujących po sobie rat komornego, chyba, że zaległość powstała z powodu braku pracy lub w ogóle nędzy wyjątkowej.

Jeżeli budynek przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stał się własnością Państwa lub związku samorządowego, umowy najmu, dotyczące takich budynków i ich przynależności, rozwięzuje się po poprzedniem ustawowem, a conajmniej trzymiesięcznem wypowiedzeniu, a lokatorzy winni przedmiot najmu opuścić po dostarczeniu im odpowiadających ich potrzebom pomieszczeń i za zwrotem kosztów przesiedlenia oraz kosztów ulepszeń, zaprowadzonych przez lokatora w pomieszczeniu wymówionem; obowiązek dostarczenia innego pomieszczenia, oraz zwrotu pomienionych kosztów nie istnieje jednak wobec osób, ani rodzin osób, które uzyskały najem mieszkania w związku lub na podstawie stosunku służbowego w obec Państwa, względnie związku samorządowego, a których stosunek służbowy się skończył wskutek wydalenia ze służby z powodu wykroczeń służbowych, wzgl. wskutek dobrowolnego zrzeczenia się posady.

Jeżeli lokator posiada inne mieszkanie w tej samej miejscowości, wynajmujący nie może jednak z tego prawa korzystać, skoro lokator drugie swe mieszkanie opuścił lub gdy został, chociażby nieprawomocnie, zasądzony na opuszczenie tegoż.

Opłaty dodatkowe

za ciepłą wodę do mieszkań, oświetlenie, ogrzewanie przestają obciążać lokatora z chwilą, gdy komorne dosięgnie 50 względnie 75 procent podstawowego komornego.

Sublokatorzy.

Pobierane od nich komorne nie może przekraczać więcej niż o 30 procent komorne, płacone za dane pomieszkanie przez lokatora. Wynagrodzenie za urządzenie domowe nie może wynosić więcej niż 75 procent tego komornego. Opłaty dodatkowe mogą być pobierane tylko w tej wysokości, w jakiej lokator za pomieszczenie płaci.

To byłyby najważniejsze przepisy tego nowego prawa o ochronie lokatorów.

Kurs polskiej marki

z dnia 24 IV. 1924.

	W Warszawie	W Gdańsku
Dolar	9,400,000	—, marki rentowe
Marki (niem.)	— —	pol. guld. gd. (milj). 0.60

Jak nowy złoty wejdzie w życie?

Terminy wymiany starej waluty na nową są następujące:

1 czerwca 1924 roku rozpoczęcie wymiany marek polskich na złote.

1 lipca b. r. — marka przestaje być prawnym środkiem płatniczym, wskutek czego nie będzie już obowiązku jej przyjmowania.

1 listopada b. r. — rozpoczyna się wymiana biletów zdawkowych na bilon metalowy.

1 stycznia 1925 roku — bilety zdawkowe przestają być prawnym środkiem płatniczym.

31 stycznia 1925 roku — ustaje wymiana biletów zdawkowych na bilon metalowy, wskutek czego bilety te po tym terminie tracą wszelką wartość.

31 maja 1925 roku — marka polska, do tego czasu nie wymieniona, traci wszelką wartość płatniczą.

Od 1. czerwca 1925 r. = czyli po roku od rozpoczęcia procesu przewalutowania obowiązującym i jedynym prawnym środkiem płatniczym mającym nieograniczoną moc zwalniania od zobowiązań jest złoty.

Terminy szczegółowe i warunki wymiany ustalone zostaną w specjalnem rozporządzeniu ministra skarbu.

Sprawy polityczne

na podstawie otrzymanych telegramów.

Stanowisko Francji w stósunku do odszkodowań.

Pomiedzy Francją, Angją, Włochami a Belgją toczą się obecnie układy o zajęcie stanowiska w stósunku do długów niemieckich. Rząd francuski zamierza sprawę długów niemieckich połączyć ze sprawą międzynarodowych swych długów. Rząd francuski powiada, że należy mu się conajmniej 26 miljardów marek złotych i chętnie się tej sumy zrzeknie dla wyrównania francuskich długów w Anglji. Gdyby jednakowoż powyższa suma wystarczyć nie miała, natenczas Francja musi swe żądania powiększyć, bo przecież nie będzie z własnej kasy dokładała, ażeby oszczędzać Niemców kosztem Francji.

Francja jest dalej gotową oddać Ruhrę Niemcom ale tylko pod gospodarczym względem i tylko wtedy, gdy wszelkie zastawy, jak koleje, tabaka, alkohol i cukier ze zagłębia Ruhry zostaną zaliczone do zastawów z całych Niemiec. Jedna trzecia część wojsk została ze zagłębia Ruhry wycofana, a dalsze wojska mogą być również wycofane o ile Niemcy długi swoje płacić będą.

Takie to są urzędowe warunki Francji.

Rysują się już przyszłe rządy w Niemczech.

Z Bawarji donoszą, że tam partja centrowa zerwarła sojusz z bawarską partją ludową i połączyła się ze socjalistami. Gazeta Bawarczyków „Der Bayerische Kurrier" donosi, że jestto najlepszym dowodem, że partja centrum postanowiła w przyszłości po wyborach do parlamentu niemieckiego popierać partje demokratyczne i że ze stronnictwami wszechniemieckiemi nie chce mieć żadnej spółki.

Jeżeli w przyszłym parlamencie niemieckim rozstrzygać będą znowu centrowcy i socjaliści jak teraz, to jaki taki spokój w Niemczech będzie panował i Niemcy będą się starali długi swoje spłacać.

Komuniści ryją w Chinach.

Z Chin donoszą, że rząd chiński zamierza wydalić ze swych granic posła sowieckiego Karachana, ponieważ urządza w Chinach agitację komunistyczną i w tym celu nawiązał stósunki z prowincjami, które w obec rządu są wrogo usposobione, ażeby pracować nad zwaleniem rządu i nad wyborem rządu przychylnego komunizmowi. Agitacja przybrała takie rozmiary, że parlament chiński domaga się na gwałt wydalenia posła sowieckiego.

Komuniści przy wyborach niemieckich

Niemiecka partja komunistyczna postanowiła wybrać do przyszłego parlamentu niemieckiego Maksa Hölza, który za zorganizowany rozbój w Środkowych Niemczech skazany został na dożywotni cuchthauz. Gazety niemieckie piszą, że kandydatura Hölza nie zostanie wcale dopuszczoną, ponieważ Hölz jest prostym bandytą i komunistom zależy na tem, ażeby tą kandydaturą pohańbić parlament niemiecki.

Macdonald o polityce Niemiec i o położeniu Europy.

Macdanald w mowie, wygłoszonej na zebraniu swego stronnictwa w York, oświadczył, że Niemcy powinni wszystko tak zapłacić, jak przepisują sprawozdania rzeczoznawców. Niemcy muszą nareszcie pokazać dobrą wolę, bo gdyby stosunki dotychczasowe w Europie przeciągnęły się jeszcze ze 2 lata; nie byłoby żadnej nadziei zapłacenia długów, a tem samem nie byłoby w Europie ani bezpieczeństwa ani pokoju. Jeżeli Niemcy ugodzą się ze sojusznikami, wówczas będzie je można wpuścić do Ligi Narodów i wówczas Liga Narodów będzie na tyle mocną, że będzie mogła coś począć ze zabezpieczeniem pokoju w Europie. Równocześnie jednak niepokoi Macdonalda to, co się obecnie w Niemczech dzieje, ta agitacja wroga Francji

i zapłaceniu długów. Na to jest zdaniem Macdonalda najlepszem lekarstwem, ażeby sojusznicy nie sznurowali Niemcom zanadto gardzieli, ażeby zatem pomogli rozwijać się ich przemysłowi, bo wówczas nie będą mieli przynajmniej słusznej przyczyny skarżyć się, że płacić nie mogą. Tak mowił Macdonald, a Poincare zaciera ręce, bo widzi, że Anglja idzie po jego sznurku i że zagłębie Ruhry jest mu pewne, gdyby Niemcy robili najmniejsze wykręty co do płacenia długów. Sznurują Niemcom gardło coraz to bardziej. Przyjaciół już oni teraz nie znajdą.

Zanosi się na ustąpienie Macdonalda?

Niemiecka gazeta „Berlińska 8 Uhr Blatt" donosi, że rząd Macdonalda jest na wylocie. Ani konserwatywna ani liberalna partja mu nie dowierzają i mają w obec niego jakieś ukryte zamiary. Macdonald zamierza też w obec tego wręczyć królowi zamiar swego ustąpienia, a równocześnie radzić królowi rozwiązać parlament angielski, ażeby zapytać się narodu, jakiego rządu w przyszłości pragnie.

Nie wiadomo, czy wiadomość ta polega na prawdzie, ponieważ pochodzi ze źródeł niemieckich, a Niemcy przy podawaniu tych wiadomości mają swój obrachunek, ale prawdą będzie, że Macdonald słabo siedzi, bo raz że go komuniści wyszykowali ze swą konferencją, a następnie, że go Poincare ze swą polityką przeciw Niemcom również w pole wyprowadził

Trzeba płacić...

Prezydent Banku Rzeszy dr. Schacht oświadczył przedstawicielom gazet, że sprawozdaniu rzeczoznawców nie można niczego zarzucić. Opierają się one na dokładnych obliczeniach pieniężnych i gospodarczych. Pytanie tylko, czy rzeczoznawcy nie przecenili czasem trochę zdolność płatniczą Niemiec w pierwszych latach, czy więc Niemcy będą mogli w surowcach tyle płacić, na ile skazani zostali. Wszystko zależy oczywiście od pomyślnego rozwoju gospodarczego Niemiec. Niemcy płacić muszą, bo powinni wykonać swoje obowiązki, skoro chcą, ażeby inne narody nawiązały z nimi przyjazne stosunki gospodarcze. Porozumienie co do zapłaty długów powinno nastąpić jeszcze przed wyborami do parlamentu niemieckiego. Naród niemiecki patrzał by wówczas już życzliwiej an Francję i wybierałby posłów mniej wrogo usposobionych.

Tak mówił prezydent Banku Rzeszy niemieckiej.

Co słychać z Francji o długach.

Gazeta „Matin" stojąca blisko Poincarego, oświadcza, że Francja od tego, co uchwalili ostatnio rzeczoznawcy, nie opuści ani jednej marki chyba tylko wtedy, gdyby Anglja zgodziła się na obniżenie długu wojennego, jaki u niej zaciągnęła Francja. Dalej Francja nie ustąpi ze Zagłębia Ruhry prędzej, dopóki państwa sojusznicze nie powezmą poprzednio rezolucji, że w razie niepłacenia długów ze strony Niemiec powezmą przeciw Niemcom wspólny krok, i tem samem zabezpieczą Francję.

Zanosi się na ogólny strajk na kopalniach.

W Bochum z Westfalji odbyła się konferencja związków górniczych, zastępujących 223 kopalnie. Uchwalono tam rezolucję w sprawie zarobków, które zostaną przedłożone ponownej konferencji. Jeżeli te uchwały zostaną odrzucone, naonczas nastąpi ogólny strajk górniczy w całych Niemczech.

Sprawy polskie

na podstawie otrzymanych telegramów.

Jest jeszcze dużo zgnilizny.

Z Moskwy donoszą, że władze bolszewickie przytrzymały wysokich urzędników tamtejszego poselstwa polskiego w chwili, gdy sprzedawali przeszmuglowany z Polski towar. Jednym z tych urzędników był kurjer polski Bosiacki, a drugim był członek komisji dla przeprowadzenia wysyłki polskich wychodźców do kraju Wilczyński. Pokazało się, że obaj przywieźli do Rosji $3\frac{1}{2}$ puda (około 115 naszych funtów) wanilji, 8 bawełnianych garniturów, 8 kompletów jedwabnej bielizny, 24 par jedwabnych damskich pończoch i 4 damskie koszule, jedwabne czapki itd. Za 2 funty wanilji miał Bosiacki otrzymać 54 dolary, a więc razem przeszło 3000 dolarów

I jak to wszystko ci urzędnicy przeszmuglowali? Oto kazali sobie w Warszawie poświadczyć, że jest to bagaż dyplomatyczny pod nienaruszalną pieczęcią urzędową. Nikt tego bagażu bliżej nie kontrolował, a jak bolszewicka „Prawda" donosi, podobny szmugiel bywa uprawiany już od długiego czasu przez zorganizowane grono osób. Poseł polski Darowski zajął się bardzo energicznie całą sprawą i przeczyścił poselstwo od podejrzanych żywiołów.

Jak będzie wyglądał port w Gdyni?

„Kurjer Warszawski" zamieszcza artykuł, dotyczący budowy portu w Gdyni. Napisano tam, że koszta budowy portu wynosić będą 50 miljonów franków złotych, wypłaconych przez rząd w ciągu ośmiu lat, począwszy od roku 1927, to jest od czasu, kiedy będzie wykończonych dwie trzecie robót. Długość przystani całego portu wyniesie 4 kilometry. Oczywiście, że port ten ma zastąpić do pewnego stopnia port w Gdańsku. Ogólny dowóz towarów drogą morską do Polski wyniesie 2 miljony ton rocznie, z czego połowę otrzyma Gdynia, a połowę Gdańsk. Wywóz z Polski oblicza się na 1 i pół miljona ton rocznie, z czego 300 tys. przypadnie na Gdańsk. Wywóz materjałów leśnych wyniesie około jednego miljona ton, z tego połowa ujdzie przez Gdynię. Obrót portu w Gdyni wyniesie w ciągu pierwszych lat 2 200 000 ton. Przystań dla lądowania drzewa otrzyma długość tysiąca metrów. Port wojenny będzie położony w okolicy Oksywia i będzie odłączony od portu handlowego osobnem wyjściem na morze.

Protesty przeciw wywłaszczeniom.

Jak wiadomo, uchwalił sejm łotewski ustawę o wywłaszczaniu większej własności bez odszkodowania. Chodzi tu przedewszystkiem o niemieckich obszarników, którzy większą własność prawie wyłącznie w swem ręku posiadali. Ale są też między nimi właściciele Polacy i inni obcokrajowcy. Otóż niedawno temu zaprotestował rząd polski przeciwko temu, ażeby wywłaszczano bez odszkodowania, a obecnie za jego przykładem poszły rządy we Włoszech i we Francji.

Rząd łotewski obawiając się jeszcze dalszych protestów, postanowił poważnie się zastanowić nad tem, co w najbliższej przyszłości począć.

Zaprowadzanie dalszych oszczędności.

Zanosi się na skasowanie dalszego ministerstwa i to ministerstwa robót publicznych. Chodzi o to, ażeby wszystko, co się odnosi do ruchu publicznego, zespolić w jednem ministerstwie, ażeby była jednolita komenda. Z dotychczasowych ministerstw kolei żelaznych, poczt i telegrafów oraz robót publicznych ma być utworzone ministerstwo komunikacji czyli ruchu. Projekt ten ma być rozpatrywany w najbliższym czasie.

Kronika miejscowa.

CHOJNICE, dnia 25 kwietnia 1924 r.

— **Zebranie** ostatnie Towarzystwa Samodzielnych Kupców odbyło się w środę przy udziale blisko 20 członków pod przewodnictwem p. Schreibera. Na pierwszem miejscu zdawano zprawozdanie z Zjazdu w Grudziądzu, które już podaliśmy. Można się spodziewać, że Centrala w przyszłości owocniejszą działalność rozwinie. Ze składek postanowiono posyłać Centrali 50 procent, suma których przy płatności około 1200 członków, których całe Tow. liczy, może na potrzeby Centrali starczyć. W czasie trwania Targów Poznańskich odbędzie się powszechny zjazd kupiectwa polskiego, który otwarty zostanie w dniu 29 bm. w auli Uniw. Pozn., na który też miejscowe kupiectwo delegację wysyła.

Dłużej zatrzymano się przy omawianiu spraw podatkowych. Rozpisujemy się tu nieco szerzej, bo sprawa ta zajmuje także szerszy ogół. Jest rzeczywiście tak, że zwykły śmiertelnik nie jest zdolen zorjentować się w całej tej powodzi podatków, wszystkich rozporządzeń wykonawczych, przepisów, nakazów, kar, waloryzacji, sprzecznych i niejasnych, a ma być i tak, że nawet i urzędnikom skarbowym wszystko to w głowie się miesza, i przedwcześnie siwe włosy dostają. W dodatku brak doświadczenia i kwalifikacji mści się na płatnikach. Niezadowolenie jest powszechne i jeżeli kto, to właśnie urzędy podatkowe cieszą się najmniejszą sympatją. Cóż bowiem znaczy, jeżeli ściany urzędów skarbowych oblepione są tuzinami afiszów z rozporządzeniami, w których nawet urzędnik sam połapać się nie może, a co dopiero za znaczenie mają one dla obywatela, który nietylko o płaceniu myśleć musi, zwłaszcza, gdy mu głowa trzeszczy na myśl, skąd brać i czy też aby sprawiedliwie to wszystko płaci. Włosy zaś na głowie stają, gdy słyszy się o wszystkich nadużyciach, sprzeniewierzeniach i Bóg wie czem. Naprawa tego chaosu podatkowego jest koniecznie potrzebną, jeżeli nie mają chwiać się fundamenty powagi praworządności państwa.

Obywatelstwo nasze w należytem zrozumieniu potrzeb państwowych i wychowane w prostej i jasnej szkole pruskiej, nie szuka powodzenia w różnych wykrętach i sztuczkach żydowskich, jakie praktykuje się np. w Łodzi wśród Żydów, żąda zatem jasno i prosto określonych obowiązków podatkowych. Takie same ujemne strony dają się zauważyć przy kontrolowaniu ksiąg handlowych. Kupcy uważają, że można by wszystkie dotychczasowe podatki ześrodkować w odpowiedniej wysokości procentualnej w podatku dochodowym.

Dla wygotowania memorjału, omawiającego wszystkie te sprawy podatkowe, który ma być następnie przedłożonym powszechnemu zjazdowi i innym instancjom wybrano Komisję redakcyjną, złożoną z p. p. Schreibera, Piotrzkowskiego, Georgiego i Huberta.

W sprawie zmiany terminów jarmarcznych po ożywionej dyskusji postanowiono zostawić rzecz w starym porządku.

W zjeździe kolejowców, jaki się odbędzie w dniach 27 i 28 bm. weźmie także udział delegacja kupców Tow. Sam. Kupców w uroczystości 3 maja jako zbiorowa jednostka nie bierze udziału.

— **Bal akademików** nie miał zupełnego powodzenia. Publiczności mogło być więcej, ale bo też panowie akademicy urządzenie jego powinni byli oprzeć na szerszej podstawie. Czy przy jego urządzaniu potrzebny był akurat komitet honorowy, nie chcemy rozstrzygać. Ale jeżeli się go już utworzyło, należało go trochę rozszerzyć, a nie ograniczać go wyłącznie do przedstawicieli władz i organizacyj naukowych, bo wywołało się wrażenie, jakoby tu chodziło o wyłączne uprzywilejowanie wyższego świata naukowego i urzędowego. Kto panom akademikom tę radę dawał, ten strzelał w płot. Gdyby bowiem akademicy polegali na dobroczynności tej tylko warstwy, to większa ich część mogłaby manatki spakować i pożegnać się ze zawodem, który sobie w życiu obrała. Popełniono zatem wielki błąd, że nie przybrano do komitetu przedstawicieli z kupiectwa i rolnictwa. W demokratycznych społeczeństwach dzisiejszych niema przywilei społecznych i towarzyskich, a najwięcej powinni o tem pamiętać ci akademicy, którzy przeważnie z ludu pochodzą i do szerokiego społeczeństwa o pomoc się zwracają.

Społeczeństwo nie jest bowiem dla nich, ale oni są w przyszłości dla społeczeństwa, i powinni zawczasu w tym duchu obywatelskim się wychowywać, by później nie tworzyli warstwy samolubów społecznych i trutni obywatelskich, którzy spożywają pracę narodowo-społeczną reszty pracowitego społeczeństwa, co niestety obecnie o pewnym odłamie naszej zawodowej inteligencji powiedzieć należy. Niech nasi pomorscy akademicy, którym te uwagi wpadną do ręki, przyjmą je życzliwie do wiadomości.

— **Izba karna**. Na posiedzeniu 23 kwietnia br. zostali zasądzeni: Alojzy Wróblewski z Czerska o kradzież na 3 lata ciężkiego więzienia i jego wspólnicy Zygmunt Cysewski z Czerska o kradzież i poplecznictwo na 1 rok i 1 miesiąc ciężkiego więzienia. Józef Muchomski z Sinic o kradzież i poplecznictwo na 1 rok i 1 miesiąc ciężkiego więzienia. Antoni Łosiński z Czerska o ciężką kradzież na 2 lata ciężkiego więzienia. Jan Szelbracikowski z Czerska o poplecznictwo w kradzieży na 2 miesiące więzienia, Anna Cysewska z Czerska o poplecznictwo na 1 miesiąc więzienia, Zuzanna Ufnowska na 7 miesięcy więzienia, Anna Gończ z Czerska o poplecznictwo na 1 miesiąc więzienia, zaś oskarżonych Antoniego Landowskiego z Czerska, Wincentego i Zofję Morzuchów z Kalisk i Józefa Osowskiego uwolniono od winy i kary.

Następnie Augustyna Kirsteina Skarszewy o kradzież na 14 dni więzienia, zaś jego wspolnika Antoniego Lucheckiego o kradzież uwolniono. Stanisława Kliczkowskiego z Malachina o kradzież na 6 miesięcy więzienia. Annę Dähnert z Chojnic o kradzież na 6 miesięcy więzienią. Franciszekę Jeszkę z Żalna o kradzież na 6 miesięcy więzienia i jego wspólniczki Wiktorję Gilka z Żalna na 8 miesięcy więzienia, zaś oskarżoną Marjannę Jeszkę z Żalna uwolniono. Uwolnieni zostali Teofil Czapiewski z Szodna o kradzież drzewa. Franciszek Słomiński z Chojnic i Fekla Słowińska z Chojnic oboje o kradzież. Augustyn Krygier z Wojsk o przemytnictwo. Leokadja Behnke o lichwę z Cichociu. Sprawy przeciw Marjannie Ossowskiej, Alojzemu Glazie, Humbertowi Brzeskiemu, Bronisławie Osowskiej Stanisławie Glazie. Klarze Morzuch o handel łańcuchowy pp. wszystkim z Czerska. Sprawy przeciw Janowi Gaworkowi, Antoniemu Landowskiemu, Janowi Szelbracikowskiemu, Władysławowi Struczewskiemu, Władysławowi Kowalskiemu, Marcie Kowalskiej, Bartomiejowi Majke, Antoniemu Wiwiorze zostały odroczone, po części dla zaciągnięcia nowych dowodów, po części z innych przyczyn.

Kronika prowincjonalna.

Brusy. W ubiegły czwartek odbył się tu jarmark na konie, bydło i kramny. Ludności było bardzo dużo, natomiast ochota do kupna słaba. Ceny były niezbyt wygórowane. Koni spędzono sporo, płacono od 400 miljonów do 1 i pół miljarda. Krowy stały w cenie od 250 do 600 miljonów. Przekupniów bławatnych tym razem nie było tak dużo, jak w poprzednie jarmarki.

Czersk. W nocy z 24 na 25 bm. o godz. 2 wybuchł ogień u kupca p. A. Zabrockiego. Zgorzała stodoła i chlew, z inwentarza podobno tylko — pies z szczenięłami.

Grudziądz. Dnia 30 marca odbywał się tu zjazd delegatów Bractw Strzeleckich na Pomorzu dla zastanowienia się nad utworzeniem Polskiego Związku złączonych Bractw Strzeleckich i nad urządzeniem pierwszego związkowego strzelania. Prezesem Związku w miejsce śp. Jurka wybrano jednogłośnie mecenasa Kazimierza Wysockiego, poczem zatwierdzono dotychczasowy skład zarządu. Jednogłośnie uchwalono urządzić pierwsze związkowe strzelanie na Pomorzu w Grudziądzu 10, 11 i 12 sierpnia br. Członek p. Makowski z Chełmna zawiadomił, że bractwo strzeleckie obchodzi w tym roku 600 letni jubileusz. Jubileusz ten będzie połączony ze związkowem trzydniowem strzelaniem.

Mały Kiełpin. W środę przed południem wybuchł w majętności p. Puppela w Małym Kiełpinie pożar, który zniszczył stodołę i oborę, w której spaliło się 5 źrebiaków, 17 sztuk bydła, 44 świń, 24 owiec, kilka prawie nowych maszyn i trzy lorki, załadowanych deskami, które miały być użyte na budowę nowej stajni. Dom mieszkalny nie został uszkodzony. Przyczynę pożaru na razie nie stwierdzono.

Lubichowo. Gmina Lubichowo święcić będzie święto Konstytucji 3 Maja w następujacym porządku: Dzień poprzednio wieczorem capstrzyk, rano 3 maja pobudka przez orkiestrę miejscowego Towarzystwa „Sokół", o $9\frac{1}{2}$ zbiórka towarzystw w swych salach, o 9,55 wymarsz towarzystw z sztandarami i orkiestrą do kościoła na uroczystą mszę św., podczas której śpiewać będzie św. Cecylja. Po mszy św. ustawi się na ulicy przed kościołem dziatwa szkólna, na czele zaś 2 orkiestry, potem Rada gminna — Straż ogniowa, Towarzystwo Ludowe, Sokół, Tow byłych Wojaków, Chór św. Cecylji, Kolejarze, Kółko Rolnicze i Tow. Kat. Robotników. Pochód pójdzie ulicą Starogardzką, Zblewską, Dworcową i z powrotem na boisko szkolne, tu śpiew tow. św. Cecylji, deklamacje dziatwy szkolnej i przemowa kierownika szkoły p. Krausego, potem przerwa objadowa aż do godziny 2, o $2\frac{1}{2}$ zbiórka i

ustawienie towarzystw jak poprzednio i wymarsz do Strzelnicy do Brzózek. Tu w pięknym lesie występy „Sokoła“, pląsy dziatwy szkólnej urozmaicone pięknemi niespodziankami i tańce aż do zachodu słońca. Następnie powrót do wioski. Na rynku przemowa wójta p. Krausego, potem tańce na sali pp. Marksa i Komorowskiego. O liczny udział z bliska i daleka prosi

Komitet zabawowy: Krause, wójt.

Jania Góra pod Swiekatowem. Mieliśmy tutaj w niedzielę przed świętami liche powietrze, bo padał przez całe południe śnieg i było dotkliwie zimno. Pomimo lichego powietrza odbyło się jednakowoż zebranie miejscowego Towarzystwa Powstańców i Wojaków. Członków zeszło się pomimo lichej pogody dosyć. Zebranie zagaił p. prezes pozdrowieniem „Czołem“, poczem wygłosił porządek dzienny i to przeczytanie protokółu i omówienie uroczystości 3 maja. Protokół odczytał sekretarz, który to protokół został przyjęty. Co do uroczystości 3 maja, to sprawę uchwalono odroczyć do następnego zebrania w drugie święto Wielkanocy.

— Jednego z miejscowych obywateli spotkało dość poważne nieszczęście, które skończyło się jednakowoż jeszcze dość dobrze. Oto dwóch chłopaków, liczących 4 i 5 lat, bawiło się przy stawie, gdy nagle starszy chłopiec wpadł do wody i począł tonąć. Byłby zginął niechybnie w nurtach wody, gdyby nie młodszy chłopak, który pobiegł czemprędzej do domu i powiadomił o nieszczęściu rodziców, którzy nadbiegli jeszcze na tyle wczas, że zdołano go jeszcze przy życiu wydobyć

Kartuzy „Gaz. Kart.“ pisze: Uporządkowanie rozpadającej się bramy przy plebanji spowodował ks. proboszcz. O ile środki pieniężne dozwolą, możeby ks. proboszcz zechciał dać także mur wzdłuż plebanji obok refektarza, który grozi zapadnięciem, oraz zniszczoną organistówkę naprawić. Za to będą parafjanie ks. proboszczowi wdzięczni, a Towarzystwo upiększenia Kartuz wyrazi mu uznanie. W razie potrzeby nie zawadziłoby może urządzić na ten cel kolekty, a pieniądze z pewnością się znajdą.

Przy tej okazji zwracamy uwagę pp. radnym miasta, by zechcieli uchwalić naprawę rozpadającego się ogrodzenia przy szkole powszechnej, gdyż obecnie szpeci ono najwięcej miasto i wspaniały gmach szkolny.

Lidzbark. (Napływ Żydów do Lidzbarka.) Piszą do „Słowa Pom.“ Po oswobodzeniu Pomorza zostało nasze miasto gruntownie oczyszczone od żydostwa i spodziewać się należało, że za przykładem brodnickiego burmistrza p. Jerzykiewicza także i tutejszy burmistrz wszelki napływ wrogiego nam żywiołu żydowskiego utrudni i powstrzyma. Niestety dzieje się u nas inaczej. W celu niby zaopatrzenia miasta w ryby zezwolił magistrat na osiedlenie się Żydowi Brennerowi w mieszkaniu p. Żuchowskiego. Jako powód podano także, że liczba ludności miasta naszego ciągle się cofa, więc trzeba starać się o zaludnienie (Żydami? przyp. red.) Za Brennerem osiedlili się tu następujący Żydzi: Faker, Mocny, Freier, Sokołower, Blumzweig, Scholem, Wolff i inny. W ostatnim czasie otworzył handel skór Żyd Stawicki. Dziś dowiadujemy się, że Polak, kupiec K. Przybylski wyrzucił Polaka. Głowińskiego, a wydzierżawia swój przy Nowym Rynku położony sklep wraz z mieszkaniem kilku Żydom z Kongresówki, którzy tam otwierają skład żelaza. Nasza ludność rdzennie polska oburza się na powyższy fakt lecz wobec biernego zachowania się władzy miejskiej w tej sprawie, napływ żydostwa staje się coraz większy. Jak krążą pogłoski, mają w krótkim czasie przejść w posiadanie Żydów 2 kamienice, należące do Polaków, którzy zamierzają wrócić do Ameryki.

Po usunięciu Polaka dyrektora rzeźni p. Goneta, który nie pozwolił Żydom używania rzeźni, zakaz ten został przez nowego dyrektora rzeźni p. Delisa w porozumieniu z p. burmistrzem zniesiony.

Doczekamy się, że przy przyszłych wyborach do Rady Miejskiej kilka krzeseł zajmą i żydkowie.

Pączewo. (Naprawa dzwonu kościelnego). Jak się dowiadujemy z nadesłanej nam korespondencji, staraniem ks. proboszcza Błędzkiego Pączewo zdobyło zupełnie nowy 6 centnarowy dzwon z firmy Babbit w Warszawie: Stary pęknięty dzwon doskonale został zmontowany przez odcięcie brzega pękniętego tak, że znowu ładnie i lekko dzwoni. Zaznaczyć trzeba, że pracy tej dokonał bardzo zręcznie mistrz kowalski p. Franciszek Pior.

Toruń. (Szkody w polach od ostatniej powodzi.) Woda na Wiśle pod Toruniem opadła już tak dalece, że kilka stopni schodów, prowadzących do przystani przewozu parowego jest już widocznych. Jakie szkody wyrządziła kra w drzewostanie po obu stronach Wisły, dopiero obecnie stwierdzić można. Drzewa np. po obu stronach Starej Wisły obdarte zostały z kory, niektóre kra połamała, powyrywała z korzeniatmi. Tak samo na Kępie Wiese'go olbrzymie, wówczas płynące tafle lodu dołamały czy też wyrwały kilka wielkich drzew.

Na polach, z których woda teraz ustapiła, zauważyć można dość grube warstwy piasku, które woda tam nagromadziła. Straty stąd powstałe są olbrzymie, albowiem czarna urodzajna gleba pokryta piaskiem nie takie już wydawać będzie plony.

Wąbrzeźno. (Następstwa spółki ze Żydami). Podczas ostatniego jarmarku sprzedała jakaś kobietka z wybudowania wąbrzeskiego Żydowi z Kongresówki z bliskiego pogranicza krowę. Żyd zapłacił co żądała bez targu, a że dobrze zapłacił, przeto radość była wielką. Ale któż opisze przerażenie kobiety, gdy przyszedłszy do domu, musiała usłyszeć, że pieniądze były fałszywe. Tak się kończą spółki ze Żydami.

— 16 letni syn rybaka Zduńskiego z Chełmży wybrał się na rowerze w odwiedziny do Mlewa, gdzie wraz z 14-letnim Heronimem Kuźmińskim zaczął bawić się rewolwerem, jaki miał przy sobie. Przez nieostrożność, jak to często w podobnych wypadkach bywa, padł strzał, raniąc śmiertelnie 14 letniego Hier. Kuźmińskiego, który zmarł w szpitalu.

Hel. (Wyłowienie zwłok topielca.) Do wybrzeża ze strony zatoki puckiej w oddaleniu o 3 klm. od Helu w stronę Jastarni nadpłynęły dnia 8 bm. zwłoki mężczyzny, liczącego lat 37 i pochodzącego, jak się okazało, z Torunia. Nieboszczyk posiadał przy sobie wykaz osobisty, oraz książeczkę wojskową na nazwisko Aleksander Ostromecki, urodzony 23. 2 1887 r. w Mińsku; zamieszkiwał w Bladowie oraz w Toruniu, z zawodu rachmistrz. Zwłoki umieszczono przejściowo w tutejszej kostnicy na cmentarzu dla bezdomnych i zawiadomiono miejscowość, z której pochodził. Gdy się nikt nie zgłosił, złożono zwłoki na polecenie sądu puckiego do grobu na cmentarzu dla bezdomnych.

Z dalszych stron.

Jarosław. (Straszliwe skutki powodzi). Coraz gorszy obraz przedstawiają teraz okolice nawiedzone powodzią. I tak wskutek pęknięcia kry na Sanie wody zalały między innemi wieś Przędzel i przysiółek Kolania i zniszczyły zupełnie 87 gospodarstw. Ludność uprzednio zdołała tylko uratować żywy i martwy inwentarz. Dziesiątki rodzin pozostało bez dachu nad głową. Obecnie gdy San opadł już, zrozpaczona ludność powraca do zupełnie zniszczonych sadyb widząc tylko ruiny i zniszczone zupełnie zasiewy ozimowe.

Piotrków. (Z rolnictwa.) Żyto stoi bardzo źle, a miejscami całkiem przepadło, zwłaszcza na nizinach, gdzie były nagromadzone większe ilości śniegu. Wobec tego wskazany będzie obsiew żytem jarem. Wogóle należałoby jak największe przestrzenie obsiać jarem ze względu na zaopatrzenie kraju w chleb. Pszenica na ogół przetrwała. Roboty na polach zdrenowanych i na górkach rozpoczęte. Brak nawozów sztucznych, a w pierwszej linji saletry chilijskiej, której nie można zastąpić azotniakiem. Drożyzna narzędzi, maszyn i żelaza jest katostrofalna.

Mysłowice. (Miasto bez ubogich). W Mysłowicach do niedawana istniała tania kuchnia miejska dla niezamożnych, w której bardzo tanio można było dostać pożywne obiady i kolacje. Niestety pożyteczną tę instytucję musiano zamknąć dla braku stołujących się. Oby inne miasta były również tak szczęśliwe.

Ostatnie telegramy.

Obawiają się skasowania religji w szkołach.

Kongres Labour Party w Yorku wyraził rządowi Macdonalda swe zaufanie a zarazem 233 głosami przeciw 162 odłożył rozprawy nad wnioskiem, ażeby skasować naukę religji w szkołach. Socjaliści w Anglji są mędrsi od naszych. U nas nie wstydzą się spółki z Żydami dla kasowania religji w szkołach.

Bomby na torze kolejowym.

Na torze kolejowym pod Nowym Sączem znaleziono 2 bomby, które wybuchły przed nadejściem pociągu osobowego, dążacego do Krakowa.

Zamówienia wagonów kolejowych.

Turcja i Rumunja zamówiły w Polsce wagony kolejowe i lokomotywy, które postanowiono wykonać.

Wizyta rumuńska.

W piątek 25 bm, przyjedzie z Krakowa do Katowic wycieczka młodzieży rumuńskiej, złożona z 50 uczniów gimnazjum z Bukaresztu i 10 profesorów pod przewodnictwem delegata ministerstwa oświaty. Wycieczka zwiedzi Chorzów, Królewską Hutę poczem uda się w dalszą drogę do Łodzi.

Co chciano urządzić na naszych Kresach Wschodnich?

Donosiliśmy, że władze policyjne na naszych Kresach Wschodnich odkryły wielki spisek na nasze Kresy Wschodnie. Jak się teraz pokazuje, przyaresztowano 150 osób. Na czele organizacji stali przeważnie Żydzi sowieccy, którzy mieli swe centrale w Charkowie i Sławucie. Stamtąd kierowali rozruchami na Kresach. W same pierwsze święto wielkanocne miały być napadnięte miasta Łuck, Ostróg, Równo, Dubno itd.

Powrót z piekła bolszewickiego.

W niedzielę przybędzie z Rosji bolszewickiej 117 zakładników. Wśród nich znajduje się kilku księży.

Pierwsze bankructwa.

Ze Sosnówca, Będzina i Warszawy donoszą o poważnych bankructwach. Piszą, że z przemysłem włókienniczym w Łodzi jest źle

Dalsze wiadomości z „raju bolszewickiego“.

„Gazeta Lwowska“ donosi, że w całej Rosji rozpoczęły się znowu masowe aresztowania. W Piotrogrodzie przyaresztowano 600 osób w ciągu jednej nocy. Wszystkim poodbierano majątki i zesłano na Sybir. Również i wśród duchowieństwa odbywają się masowe aresztowania Czerezwyczajka otrzymała pozwolenie na rozstrzeliwanie winnych bez sądu podług swego uznania.

Piąty zjazd katolicki w Gnieźnie.

Piąty zjazd katolicki odbywać się będzie 2, 3, i 4 maja w Gnieźnie. Przyjazd zapowiedzieli Nuncjusz Apostolski ks. Arcybiskup Lauri, wojewoda poznański. Administratora Apostolskiego ziemi śląskiej ks. Hlonda zastępować będzie wikarjusz generalny.

Otwarcie wystawy angielskiej.

Z nadzwyczajną okazałością dokonał król w środę w Wembley otwarcia wystawy angielskiej. Król i królewicz wygłosili mowy, w której sławiąc potęgę Anglji i jej pracy podnieśli, że wystawa jest największą, jaką kiedykolwiek urządzono. Setki tysięcy zwiedziły wystawę zaraz w pierwszym dniu.

Straszny wypadek kolejowy.

W Szwajcarji koło stacji Bellinsona nastąpiło w nocy na środę o 2 godz. zderzenie dwóch nocnych pociągów. 11 osób zostało zabitych, będzie jednak więcej ofiar, ponieważ jeden z wagonów spalił się i dotąd jego szczątków nie zdołano jeszcze zbadać, 9 osób ciężko i lżej rannych odstawiono do szpitala.

W całej Europie śniegi.

We wielu miejscowościach Jugosławji spadły olbrzymie śniegi. Również w Bośnji śniegi wyrządziły wielkie szkody.

Niemcy niepoprawni.

Kanclerz Marx oświadczył na zgromadzeniu partji centrum w Sigmaringen, że Niemcy nigdy się nie zgodzą na to, ażeby niemieckie ziemie jak Śląsk i Zagłębie Saary i polski korytarz były w obcem ręku. Wiemy zatem, czego się od Niemiec możemy w przyszłości spodziewać.

Już 23 partje.

W Niemczech zgłoszono już 23 partje przy wyborach do parlamentu.

Dżuma w Indjach.

Dżuma w Pendżabie w Indjach rozszerza się coraz gwałtowniej. W mieście Lahora umiera dziennie 45 do 50 osób.

Czego chce Labour Party?

Na kongresie w York uchwalono, ażeby w Europie utworzył się taki sam związek narodów, jak w Ameryce. A co z Niemcami zrobią?

Ruch w Towarzystwach.

Chojnice. Zebranie Kółka Rolniczego w Chojnicach odbędzie się w niedzielę dnia 27 bm. o godz. 12 w lokalu Engla.

O liczny udział prosi Zarząd.

Chojnice. Zebranie Tow. Polek odbędzie się 2 maja na Starostwie o 5. godzinie po południu. O liczny udział prosi Zarząd.

Chojnice. Chrześcijańskie Narod. Stron. Pracy w Chojnicach oznajmia członkom, że w piątek, dnia 25 kwietnia o godz. 7½ wieczorem odbędzie się Walne zebranie w lokalu Pana Łyczywka przy ulicy Człuchowskiej.

Porządek obrad. 1. Sprawozdanie delegatów z sejmiku Rady Wojewódzkiej. 2. Obór nowego Zarządu i wiele innych ważnych spraw. Pożądanem jest, aby członkowie się jak najliczniej stawili. Goście chcący się zapisać na członków mile widziani.

Zarząd.

Chojnice. Dnia 27 bm, to jest w niedzielę zaraz po nabożeństwie odbędzie się na sali Hotelu Centralnego wiec celem założenia miejscowego koła Związku Obrony Kresów Zachodnich.

O jak najliczniejszy udział prosi Komitet.

Chojnice Tow. śpiewu „Lutnia“ lekcja śpiewu dziś w piątek o godz. 8 wieczorem w szkole. O punktualne przybycie wszystkich członków uprasza

Zarząd.

Bez opłaty.

Do

Urzędu pocztowego

w miejscu.

Bez opłaty.

Do

Urzędu pocztowego

w miejscu.

Dział gospodarczy.

Wstępne notowanie giełdowe.

Warszawa, 24. 4. (A. W.) Dolary 9 240 000 Funty ang 40 400 000; Franki franc. 607000; Frank belg. 122 000; Franki szwajc. 1 625 000; Liry włoskie 411 000; Korony czeskie 267 000; Korony austr. 128
Tendencja bez zmiany.

Gdańsk 24. 4. (A. W.) Dol. 5,76 guldeny Marki polskie 0.63.
Frank waloryzacyjny bez zmiany.

Poznańska giełda zbożowa.

Poznań, 23. 4. 1924.

Loco Poznań za 100 klg. w ładunkach wagonowych w tysiącach

Żyto		19500—21500	mk
Pszenica		31000—35000	„
Jęczmień brow.		23500—25500	
Owies		19500—21500	„
Mąka żytnia	70%	31000—39000	
Mąka pszenna	65%	60000—63000	„
Ospa żytnia		12500—	
Ospa pszenna		14000—	„
Siano luźne		5000—	„
„ pras.		9000—	„
Rzepak		—	„
Rzepik		—	
Ziemniaki fabr.		4500—4800	„
„ jadalne		5400—6000	„
Słoma żytnia luź		—	„
„ „ pras.		—	„

Targ na bydło.

Notowanie w Rzeźni Miejskiej w Poznaniu.

Poznań, dnia 23 kwietnia 1924 r.

Spędzono: wołów 45, buhaji 167, krów 211, bydła 579, cieląt 302, świń 1890 prosiąt —, owiec 197 kóz —, jagniąt —.

Płacono za 100 kilo żywej wagi.

za bydło rogate	I. kl.	170000000—170000000
	II. kl.	140000000
	III. kl.	100000000
za cielęta	I. kl.	140000000—146000000
	II. kl.	130000000—
	III. kl	100000000—
za owce	I. kl.	110000000
	II. kl.	96000600
	III: kl	—
za świnie	I. kl.	193000000—
	II. kl.	180000000
	III. kl.	160000000—164000000
za prosięta za parę 6—8 tyg.		—
„ „ „ „ 9 tyg.		—

Przebieg targu: spokojny

Koniec części redakcyjnej.

Redaktor odpowiedzialny: Leon Kum.
Drukiem i nakładem Drukarni Dziennika Pomorskiego w Chojnicach

3. R. 8/24.

Publiczne doręczenie.

Karolina Adam z domu Cores z Sypniewa, zastąpiona przez adwokata Behnkego w Chojnicach, wniosła do tutejszego Sądu Okręgowego przeciw swemu mężowi Jerzemu (Georg) Adamowi z Chojnic, następnie Portland Multmonach Ills Ora, a obecnie nieznanego z miejsca pobytu skargę z wnioskiem o rozwód, wzgl. o unieważnienie małżeństwa,
a to z następujących powodów:

Strony zawarły dnia 22. stycznia 1910 małżeństwo przed luterskim pastorem Krausem w Portland - Ora. Małżeństwo zawarte jest nieważne, albowiem w myśl § 1317 k. c. winno być zawarte małżeństwo przed Urzędem stanu cywilnego. Zresztą pozwany opuścił powódkę w roku 1914, udał się rzekomo do Ameryki i nie dał powódce od czasu tego żadnej wiadomości.

Powódka zapozywa niniejszem pozwanego do ustnej rozprawy przed Wydział I Sądu Okręgowego w Chojnicach na dzień 23. czerwca 1924 r. o godzinie 10. sala nr. 55. przed południem z wezwaniem, o przybranie sobie adwokata do zastępstwa.

Wyciąg skargi ogłasza się w celu doręczenia publicznego.

CHOJNICE, dnia 12. kwietnia 1924 r.

Sąd Okręgowy — Wydział I.

Ostrzeżenie.

Wobec kilkakrotnego stwierdzenia, że kupcy nie przestrzegają rozp. Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 20 lut. 1923 r. (Dz. Ustaw Nr. 22. poz. 129) przypominam tut. ogłoszenie w Orędowniku Nr. 35. poz. 8. z dnia 17. 8. 1923 r. i wzywam kupców tutejszego powiatu do ścisłego przestrzegania tego rozporządzenia. Ponieważ zaniedbania odnośnych przepisów bezwarunkowo dopuszczać nie mogę, zaznaczam niniejszem, że w przyszłości każde przekroczenie karać będę dotkliwemi grzywnami i karą aresztu.

CHOJNICE, dnia 8. kwietnia 1924 r.

Starosta.

Ogłoszono!

CHOJNICE, dnia 23. kwietnia 1924 r.

Urząd Policji Miejskiej.

Baczność!

Niniejszem zwraca się uwagę na następujące ogłoszenia w Oręd. Urzęd. pow. chojnickiego Nr. 16.

1) Ogł. Wydz. Powiat. z dnia 15. 4. 24 r. w sprawie wojewódzkiego podatku od wyszynku drobnej sprzedaży trunków.
2) Ogł. p. Starosty pow. choj. z dnia 1. 4. 24 r. w sprawie ochrony wiosennej rybostanu w wodach Województwa Pomorskiego.

Powyższy Oręd. Urzęd. wyłożony jest w tut. urzędzie administracyjno-policyjnym (Ratusz pokój nr. 1) przez 3 dni do przeglądu.

CHOJNICE, dnia 23. kwietnia 1924 r.

Zarząd Policji Miejskiej.

Zamawiam niniejszem pismo

„Dziennik Pomorski“

z Chojnic

na miesiąc maj

proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę miesięczną z opłatą pocztową razem **3.166.400 marek**

________ dnia ________ 1924

Imię i nazwisko ________

miejscowość ________

ulica ________

pokwitowanie poczty ________

Licytacja przymusowa.

W sobotę 26. b. m. o godz 10-tej przedpoł. sprzedam na podwórzu kupca Maschitzkiego ul Młyńska 13 najwięcej dającemu za zagówkę:

około 110 litrów octu (Essigsprit) 66 próżnych beczek od smalcu, większa ilość kurków od beczek, 22 drewnianych skrzyń, $1/2$ beczki kawy słodowej, 1 alkoholometer, około 300 próżnych butelek, 1 klatka do ptaków, stary papier, kilka książków biurowych, różne kupieckie formularze, pocztówki, listy przewozowe, atrament, ołówki i t. d.

Winkowski
Kom. sądowy.

Poszukuje się

przedstawicieli

we wszystkich miastach Wielkopolski i Pomorza **na sprzedaż**

węgla i koksu

z Polskich Kopalń Skarbowych basenu Górny Śląsk i Kopalń „Saturna i Jowisza“ basenu Dąbrowskiego na bardzo dogodnych warunkach kredytowych. Wyczerpujące oferty z referencjami bankowemi lub społecznemi skierować: **Katowice Skrzynka pocztowa 59.**

Posiadłość kolonizacyjna

o 13 morgach roli pszennej, 2 morgi łąki włącznie z inwentarzem żywym i martwym

jest na sprzedaż.

August Schräder

Grochowo, poczta Silno
powiat Tuchola.

Klinika lalek.

Wielki wybor w częściach składowych dla lalek, w lalkach chińskich, perukach, siatkach, warkocz. Fabrykacje z włosow i t. p.

Bytomski. Klinika lalek

Dworcowa 15 a. **Bydgoszcz,** Dworcowa 15 a

Kupuję także wyczesane włosy.

Zamawiam niniejszem pismo

„Dziennik Pomorski“

z Chojnic

na miesiąc maj

i proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę miesięczną z opłatą pocztową razem **3.166.400 marek**

________ dnia ________ 1924

Imię i nazwisko ________

miejscowość ________

ulica ________

pokwitowanie poczty ________

Chrześcijańskie Narod. Stron. Pracy

w CHOJNICACH

oznajmia członkom, że w **piątek, d. 25 kwietnia o godz. 7½ wieczorem** odbędzie się

Walne Zebranie

w lokalu p. Łyczywka przy ul. Człuchowskiej

Porządek obrad:

1. Sprawozdanie delegatów z sejmiku Rady Wojewódzkiej.
2. Obór nowego Zarządu i wiele ważnych spraw.

Pożądanem jest, aby członkowie się jak najliczniej stawili.

Goście chący się zapisać na członków mile widziani.

Zarząd.

Posiadłość

na sprzedaż

o 80 morgach pszennej roli, łąkach, zarazem z kompletnym inwentarzem żywym i martwym.

Posiadłość położona o 5 minut od kolei a 100 metr. od szosy, budynki w dobrym jeszcze stanie.

Do zapytania w eksp. nin. pisma.

Meble i różne naczynia kuchenne

są na sprzedaż

Dworcowa 20I

Są na sprzedaż

pierzyny

i różne sprzęty domowe i kuchenne.

Człuchowska nr. 27.

Poszukuje się od zaraz dzielnego, fachowego

Mistrza Stolarskiego

jako kierownika warsztatu stolarskiego w tutejszym zakładzie.

Zgłoszenia z odpisem świadectw przyjmuje.

Dyrekcja Zakładu Poprawcz. w Chojnicach.

Poszukuję od 1 maja br.

gospodyni

pod dyspozycje, znającej się dobrze na kuchni, pieczeniu chowie drobiu i wszelkiej pracy domowej także

pokojowej

z prasowaniem i naprawianiem bielizny. Odpisy świadectw i warunki adresować:

M. Brzozkowska
Brusy. pow. Chojnicki.

Spółdzielnia Ziemiańska

poleca nadal

świeże mleko

Biuralistka

poszukuje od zaraz lub od 1. maja 1924.

posady

Zgłoszenia pod **K.H.12** do ekspedycji niniejszego pisma.

Starsza porządna

dziewczyna umiejąca gotować

może się zaraz lub od 1 maja zgłosić.

Rynek 11III

Służąca

uczciwa w starszym wieku potrzebna od 1. V.

Gałąska
Nowydwór, poczta Ogorzeliny.